

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak
Projektowanie Architektoniczne
Nadzór Budowlany
70-101 Szczecin;
ul. Madalińskiego 8/107

II. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

Nazwa

zamierzenia budowlanego: **Prace konserwatorskie i restauratorskie z odtworzeniem bryły budynku domeny książęcej w dawnym, średniowiecznym klasztorze augustianów w Policach poprzez wprowadzenie ustroju wzmacniającego zachowaną konstrukcję murową oraz dachu zabezpieczającego**

Obiekt:

Zabudowa dawnego klasztoru augustianów w Policach (ruina)

Lokalizacja:

Police, dz.t. nr 736, obr. 1 Police, gmina Police, powiat policki, woj. zachodniopomorskie

Identyfikatory działek ewid.,
na których obiekt budowlany
jest usytuowany:

321104_4.0001.736

Kategoria obiektu
budowlanego:

X (BUDYNKI KULTU RELIGIJNEGO JAK: KLASZTORY)

Inwestor:

**Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Ap. Piotra i Pawła
ul. Kościelna 4, 72-015 Police**

BRANŻA: ARCHITEKTURA

Autor projektu
budowlanego:

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak.....
Uprawnienia budowlane nr 169/Sz/90 w specjalności architektonicznej (na podstawie § 4 ust.1,2, §13pkt 1 Rozporządzenia MTG i OŚ z dnia 20.02.1975; Dz. U.Nr 8 poz. 46);
Zaświadczenie nr 83 (na podstawie § 17, 18, 20 Rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11.01.1994. Dz. U. Nr 16, poz. 55)

Sprawdzający projekt
budowlany:

mgr inż. arch. Monika Korzeniewicz.....
Uprawnienia budowlane nr 11/ZPOIA/OKK/2016 w specjalności architektonicznej (na podstawie § 4 ust.1,2, §13pkt 1 Rozporządzenia MTG i OŚ z dnia 20.02.1975; Dz. U.Nr 8 poz. 46)

Szczecin. październik 2023 r.

SPIS TREŚCI:

I. STRONA TYTUŁOWA I SPIS TREŚCI .....str. 1-2

II. DOKUMENTY

- 1.** Kopia decyzji o nadaniu projektantom wszystkich specjalności uprawnień budowlanych do projektowania w odpowiedniej specjalności
..... załączone w części: PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU str.3-4
- 2.** Kopia zaświadczeń o przynależności projektantów do właściwej izby samorządu zawodowego
.....załączone w części: PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU str. 5-6
- 3.** Oświadczenie projektantów i projektantów sprawdzających wszystkich specjalności o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej.....załączone w części: PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU str.7

III. CZĘŚĆ OPISOWA.....str. 3-17

IV. CZĘŚĆ RYSUNKOWA:

- Rys. nr 1** – Rzut przyziemia – skrzydło wsch. i pd. .... skala 1:100
- Rys. nr 2** – Rzut na poziomie korony murów ..... skala 1:100
- Rys. nr 3** – Rzut więźby dachowej ..... skala 1:100
- Rys. nr 4** – Przekrój A-A ..... skala 1:50
- Rys. nr 5** – Przekrój B-B ..... skala 1:50
- Rys. nr 6** – Elewacja zach. skrzydła wschodniego ..... skala 1:50
- Rys. nr 7** – Elewacja pn. skrzydła południowego ..... skala 1:50
- Rys. nr 8** – Elewacja pn. skrzydła wschodniego ..... skala 1:50
- Rys. nr 9** – Elewacja zach. skrzydła południowego ..... skala 1:50
- Rys. nr 10** – Elewacja wsch. skrzydła wschodniego ..... skala 1:50
- Rys. nr 11** – Elewacja pd. skrzydła południowego ..... skala 1:50

III. CZĘŚĆ OPISOWA

1. DANE OGÓLNE

1.1. Nazwa opracowania:

Przedmiot opracowania:	Zabudowa dawnego klasztoru augustianów w Policach (ruina)
Lokalizacja:	Police, dz.t. nr 736, obr. 1 Police, gmina Police, powiat policki, woj. zachodniopomorskie
Kategoria obiektu budowlanego:	X (BUDYNKI KULTU RELIGIJNEGO JAK: KLASZTORY)
Temat opracowania:	Prace konserwatorskie i restauratorskie z odtworzeniem bryły budynku domeny książęcej w dawnym, średniowiecznym klasztorze augustianów w Policach poprzez wprowadzenie ustroju wzmacniającego zachowaną konstrukcję murową oraz dachu zabezpieczającego
Identyfikatory działek ewid.	321104_4.0001.736

1.2. Inwestor:

**Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Ap. Piotra i Pawła
ul. Kościelna 4, 72-015 Police**

1.3. Jednostka Projektowa:

Projektowanie Architektoniczne i Nadzór Budowlany dr inż. arch. Maciej Płotkowiak, 70-101 Szczecin, ul. Madalińskiego 8/107;

1.4. Autorzy projektu:

1.4.1. Branża architektura:

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak
mgr inż. arch. Monika Korzeniewicz

2. PODSTAWA OPRACOWANIA

2.1. Mapa sytuacyjno-wysokościowa do celów poglądowych w skali 1:500, działka nr 736, obręb: 0001, gmina: Police, powiat policki, woj. zachodniopomorskie.

2.2. Zalecenie pokontrolne z dnia 22 kwietnia 2020r., znak: ZN 5180.1-1.2020.AB ZWKZ w Szczecinie.

2.3. Wytyczne inwestorskie oraz bieżące uzgodnienia z przedstawicielem Inwestora.

2.4. Oględziny i badania przedmiotowego budynku wykonane w okresie styczeń-marzec 2023 r.

2.1. Opracowanie:

Przedmiot opracowania:	Zabudowa dawnego klasztoru augustianów w Policach (ruina)
Lokalizacja:	Police, dz.t. nr 736, obr. 1 Police, gmina Police, powiat policki, woj. zachodniopomorskie
Temat opracowania:	Prace konserwatorskie i restauratorskie z odtworzeniem bryły budynku domeny książęcej w dawnym, średniowiecznym klasztorze augustianów w Policach poprzez wprowadzenie ustroju wzmacniającego zachowaną konstrukcję murową oraz dachu zabezpieczającego
Rodzaj opracowania:	INWENTARYZACJA
Autorzy oprac.:	dr inż. arch. Maciej Płotkowiak, mgr inż. arch. Monika Korzeniewicz
Szczecin, marzec 2023 r.	

2.2. Opracowanie:

Przedmiot opracowania:	Zabudowa dawnego klasztoru augustianów w Policach (ruina)
Lokalizacja:	Police, dz.t. nr 736, obr. 1 Police, gmina Police, powiat policki, woj. zachodniopomorskie
Temat opracowania:	Prace konserwatorskie i restauratorskie z odtworzeniem bryły budynku domeny książęcej w dawnym, średniowiecznym klasztorze augustianów w Policach poprzez wprowadzenie ustroju wzmacniającego zachowaną konstrukcję murową oraz dachu zabezpieczającego
Rodzaj opracowania:	ORZECZENIE O STANIE TECHNICZNYM I WYTYCZNE KONSERWATORSKIE
Autorzy oprac.:	dr inż. arch. Maciej Płotkowiak
Szczecin, październik 2023 r.	

2.3. Opracowanie:

"Prace konserwatorskie i restauratorskie z odtworzeniem bryły budynku domeny książęcej w dawnym, średniowiecznym klasztorze augustianów w Policach poprzez wprowadzenie ustroju wzmacniającego zachowaną konstrukcję murową oraz dachu zabezpieczającego".
Program prac konserwatorskich i restauratorskich
Autor oprac. mgr Ilona Nałęcka-Czerniawska
Szczecin, październik 2023 r.

2.4. Ustawa– Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku (Dz.U. z 2020 poz. 1333 z późn. zmianami).

2.5. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568 z późn. zmianami).

2.6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z dnia 7 czerwca 2019 r. poz.1065 z późn. zmianami)

2.7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 121 poz. 1138 z późn. zmianami).

2.8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z dnia 19 marca Nr 47, poz. 401 z późn. zmianami).

2.9. Inne obowiązujące przepisy.

2.10. Domosławski W., Kęsy-Lewandowska M., Łukaszewicz J.W., Badania nad konserwacją murów ceglanych, Toruń 1998.

2.11. Zużycie obiektów budowlanych oraz podstawowe nazewnictwo budowlane. WACEOB, Warszawa, 2000 r.

2.12. Jasieńko J., Matkowski Z. Zasolenie i zawilgocenie murów ceglanych w obiektach zabytkowych - diagnostyka, metodyka badań, techniki rehabilitacji [w:] Wiadomości Konserwatorskie nr 14/2003, s. 43÷48.

2.13. Domasławski W., Zabytki kamienne i metalowe, ich niszczenie i konserwacja profilaktyczna, Toruń 2011.

3. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY

3.1. Charakterystyka projektowanej inwestycji:

3.1.1. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego: X (budynek kultu religijnego jak: klasztor);

3.1.2. Zamierzony sposób użytkowania oraz program użytkowy obiektu budowlanego: przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; sposobu użytkowania nie przewiduje się.

3.1.3. Układ przestrzenny oraz forma architektoniczna obiektu budowlanego: plan obiektu nie ulegnie zmianie; w fazie docelowej zabezpieczenia obiekt zostanie nakryty dachem namiotowym w konstrukcji drewn. na ażurowym szkielecie w konstrukcji z betonu zbrojonego posadowionym na zachowanych i częściowo odtworzonych murach.

3.1.4. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego:

- kubatura: ..... bez zmian
- powierzchnia użytkowa budynku: ..... bez zmian
- powierzchnia zabudowy (Pz) ..... bez zmian
- wysokość¹ zgodnie z treścią rozporządzenia MI z dnia 12 kwietnia 2002r.

¹ zgodnie z treścią art.3, ust.1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane: „Ileć w ustawie jest mowa o: **obiektach budowlanych** - należy przez to rozumieć: a) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, b) budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, c) obiekt małej architektury”

(Dz.U. z 2002r., nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie ..... nie podaje się

- wysokość budowli ruiny skrzydła pd. 18.86m
- wysokość budowli ruiny skrzydła wsch. 17.12m
- długość budynku ..... bez zmian
- szerokość budynku ..... bez zmian
- liczba kondygnacji: bez zmian;

3.2. Opinia geotechniczna oraz informacja o sposobie posadowienia budynku: nie dotyczy;

3.3. Projektowane rozwiązania materiałowe i techniczne:

3.3.1. Cel inwestycji:

- likwidacja zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego;
- techniczne zabezpieczenie ruiny za pomocą środków, które gwarantują pełne i długotrwałe bezpieczeństwo oryginalnego, ustroju konstrukcyjnego, przy zachowaniu warunku maksymalnego stopnia zachowania oryginalnej substancji;
- nadanie cech plastycznych możliwych do zaakceptowania ze stanowiska konserwatorskiego z odtworzeniem formy bryły nadanej dawnym, średniowiecznym budynkom klasztornym: skrzydłu wsch. i skrzydłu pd. - w trakcie przebudowy latach 1769-1775.

3.3.2. Środki realizacji celu inwestycji:

- zachowawczy remont istniejących konstrukcji murowych z uwzględnieniem zabiegów konserwatorskich i restauratorskich;
- odtworzenie brakujących partii ściany zewnętrznej skrzydła pd. w poziomie kondygnacji podpiwniczenia i przyziemia – po stronie wsch.;
- odtworzenie brakujących partii ściany zewnętrznej skrzydła wsch. w poziomie kondygnacji podpiwniczenia i przyziemia – po stronie wsch.;
- odtworzenie ścian szczytowych;
- zabezpieczenie odsłoniętej korony murów za pomocą wieńca w konstrukcji z betonu zbrojonego;
- zabezpieczenie całości ruiny poprzez budowę dachu zabezpieczającego o formie i gabarytach dachu istniejącego do lat 60. XXw.

3.3.3. Etapowanie inwestycji:

3.3.3.1. Zabezpieczenie wstępne:

- zachowawczy remont istniejących konstrukcji murowych z uwzględnieniem zabiegów konserwatorskich i restauratorskich;
- odtworzenie brakujących partii ściany zewnętrznej kondygnacji podpiwniczenia w rejonie naroża pd.-wsch.;
- zabezpieczenie odsłoniętej korony murów za pomocą wieńca w konstrukcji z betonu zbrojonego;

---

zgodnie z treścią art.3, ust.2 w/w Ustawy „Ileć w ustawie jest mowa o: **budynku** - należy przez to rozumieć: taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach, zgodnie z treścią art.3, ust.3 w/w Ustawy „Ileć w ustawie jest mowa o: **budowli** należy przez to rozumieć każdy obiekt budowlany nie będący budynkiem lub obiektem małej architektury. Przedmiotowa ruina w rozumieniu Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane jest zatem **budowlą** oraz nie jest budynkiem. W związku z powyższym nie odnosi się doń definicja wysokości budynku zawarta w treści Ministra Infrastruktury z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z dnia 7 czerwca 2019 r. poz.1065).

3.3.3.2. Zabezpieczenie docelowe:

- zabezpieczenie całości ruiny poprzez budowę dachu zabezpieczającego o formie i gabarytach dachu istniejącego do lat 60. XXw.

3.3.4. Charakterystyka konstrukcji:

3.3.4.1. Posadowienie: interwencji w obrębie konstrukcji posadowienia nie projektuje się.

3.3.4.2. Zachowane ściany obwodowe:

3.3.4.2.1. Istniejąca na koronie murów warstwa zabezpieczająca z betonu:

projektuje się jej usunięcie wraz z warstwą bitumiczną izolacji przeciwwodnej znajdującej się pod nią.

3.3.4.2.2. Naprawa partii spękanych w stopniu umożliwiającym ich naprawę i wzmocnienie bez rozbiórki: poprzez osadzenie w spoinach systemowych kotew ze stali austenitycznej.

Kolejność robót :

- Ostrożnie wykuć ręcznie lub wyciąć za pomocą bruzdownicy - szczeliny w poziomych spoinach na głębokość 45-70 mm na długość 500 mm poza krawędzie pęknięcia w rozstawie pionowym ok. 20cm (nad otworami okiennymi) oraz ok. 40cm (pod otworami okiennymi).
- Wyczyścić wewnątrz szczeliny za pomocą odkurzacza lub poprzez spłukanie wodą pod ciśnieniem;
- Bezpośrednio przed aplikacją zaprawy wewnątrz szczeliny zwilżyć;
- Wprowadzić w szczelinę zaprawę systemową przeznaczoną do osadzania systemowych kotew stal. np. w systemie Helifix: zaprawę HeliBond MM2 o grubości 10 mm; w systemie Brutt Saver: zaprawę Saver Powder S o grubości 10 mm;
- Osadzić w zaprawie systemową kotew stal.:np. w systemie Helifix: pręt HeliBar Ø10mm; w systemie Brutt Saver: pręt Saver Profile Ø10mm;
- Wprowadzić następną warstwę zaprawy systemowej przeznaczonej do osadzania systemowych kotew stal.: np. w systemie Helifix: zaprawy HeliBond MM2; w systemie Brutt Saver: zaprawy Saver Powder S, pozostawiając pustą (niewypełnioną) przestrzeń o głębokości ok. 10 mm w celu późniejszego wypełnienia spoiny zaprawą do fugowania;
- Spoinę okresowo zwilżać – zgodnie z instrukcją producenta;
- Uzupełnić wypełnienie szczeliny za pomocą specjalistycznej zaprawy do fugowania przeznaczonej do zastosowania w budynkach zabytkowych wzniesionych z cegły. Forma (przekrój) spoiny zgodny z ustaleniami odnośnego programu prac konserwatorskich.

3.3.4.2.3. Naprawa partii spękanych lub o poluzowanym wiązaniu w stopniu uniemożliwiającym ich naprawę i wzmocnienie bez rozbiórki: poprzez przemurowanie z zastosowaniem oryginalnego materiału budowlanego.

Kolejność robót :

- Ostrożna rozbiórka partii muru z odzyskiem oryginalnej cegły i kształtki ceram. lub oryginalnych sztuka kamienia.
- Odtworzenie przedmiotowej partii konstrukcji murowej z zastosowaniem oryginalnego materiału budowlanego w układzie stanowiącym kontynuację wiązania muru w partiach bezpośrednio przyległych; do spojenia materiału

budowlanego należy użyć specjalistycznej, systemowej zaprawy marki nie niższej niż M10 przeznaczonej do układania cegieł i kamienia w murach budowli zabytkowych np. TWM-s M10 Trasowo-cementowa zaprawa murarska prod. Tubag, dystrybucja Sievert Polska Sp. z o.o. lub Optosan TrassNaturstein Mörtel prod. Hufgard Optolith, M-10.

c. w celu naprawy ubytków lica dopuszcza się zastosowanie odzyskanych w trakcie rozbiórki cegieł o uszkodzonej pojedynczej ścianie; oczyszczone cegły tego typu należy osadzać uszkodzoną ścianą do wnętrza muru – tak, by w licu muru widoczna była ściana nieuszkodzona.

d. w przypadku niedoboru oryginalnej cegły ceram. dopuszcza się zastosowanie nowej cegły o wymiarach identycznych jak cegły oryginalnej i fakturze lica pozwalającej rozróżnić partie oryginalne i naprawione.

3.3.4.2.4. Zabezpieczenie korony murów – etap I: wykonaną w latach 60.XXw.

warstwę zabezpieczającą z betonu planuje się osunąć w całości, przeprowadzić naprawę muru w niezbędnym zakresie, a następnie koronę muru zabezpieczyć za pomocą wieńca z betonu zbrojonego. W poziomie zwieńczenia murowanej partii ścian obwodowych projektuje się monolityczny wieniec z betonu B20/25 zbrojonego prętami ze stali A-IIIN (BS+500S). Wieniec projektuje się posadowić na partii murowanej ścian za pośrednictwem przekładki z 2 warstw papy termozgrzewalnej układanej na gorąco. Wysokość wieńca stała, równa 40cm. Szerokość wieńca zmienna i uzależniona od gr. ściany. Od strony zewnętrznej wieniec należy osłonić ścianką o gr. 12.0cm murowaną z cegły oraz wkładką z polistyrenu ekstrudowanego o gr.4.0cm . Wieniec od strony wnętrza ruiny winien wystawać na 3 cm poza obrys ścian. Górną powierzchnię wieńca projektuje się z nachyleniem 3% w kierunku zewnętrznym ruiny.

W celu eliminacji negatywnego wpływu ruchów wieńca wynikających z jego rozszerzalności cieplnej, wzdłuż pionowej krawędzi styku z murowaną partią ściany projektuje się przekładkę z polistyrenu ekstrudowanego o gr. 4.0 cm.

W celu umożliwienia w przyszłości oparcia stropu w dolnej części wieńca od strony wnętrza budowli projektuje się osadzenie zbrojenia odginanego-BINDAX-S typ S.

Zestawy BINDAX złożone są z podłużnych profili stalowych (szyn) wykonanych z perforowanej, ocynkowanej blachy stalowej. W profilach osadzone są żebrowane pręty zbrojeniowe. Pręty zbrojeniowe z jednej strony profilu tworzą pętle kotwiące, z drugiej zaś strony - są do niego przygięte i osłonięte grubą taśmą z tworzywa sztucznego.

Zbrojenie odginane BINDAX służy do wykonywania pionowych i poziomych połączeń elementów konstrukcji żelbetowych betonowanych etapowo oraz elementów prefabrykowanych z monolitycznymi.

Zastosowanie zestawu łączącego BINDAX zapewnia spełnienie wszystkich betonowych i normatywnych wymagań dotyczących prawidłowego ukształtowania styku zespolenia. Normy do projektowania konstrukcji żelbetowych zakładają, że przy prawidłowym ukształtowaniu styku, element konstrukcyjny możemy traktować jako jednorodny i trwale zespolony.

3.3.4.2.5. Zabezpieczenie korony murów – etap II: za pomocą dachu zabezpieczającego w konstrukcji drewn.

Kolejność robót:

- a. na wieńcu posadowionym na koronie murów projektuje się układ słupów cylindrycznych Ø40.0cm z betonu zbrojonego o wysokości ok. 356cm;
- b. słupy projektuje się spiąć za pomocą obwodowego oczepu o przekroju 60.0x50.0cm z betonu zbrojonego;
- c. na oczepie projektuje się oparcie dachu namiotowego w konstrukcji drewn. z zastosowaniem wiązarów o ustroju płatwiowo-kleszczowego z dwoma pochyłymi stolcami w części dolnej i ustroju wieszarowego z pojedynczym wieszakiem w części górnej;
- d. w rejonie oparcia wiązarów pełnych obwodowy oczep projektuje się spiąć za pomocą wiotkich ściąągów stal. z pręta Ø30mm z dwoma śrubami rzymskimi.

3.3.4.3. Niezachowane partie ścian obwodowych w rejonie naroża pd.-wsch.

w poziomie podpiwniczenia: projektuje się odtworzenie w kształcie znanym z dokumentacji archiwalnej².

Kolejność robót:

- a. usunięcie wegetacji roślinnej oraz odsłonięcie zachowanych partii ścian spod warstwy gruzu;
- b. komisyjna ocena przydatności odsłoniętych konstrukcji murowych do nadbudowy; w przypadku stwierdzenia braku przydatności do roli konstrukcyjnej partia muru podlega rozbiórce, a następnie odtworzeniu z zastosowaniem oryginalnego materiału budowlanego (patrz pkt 3.3.4.2.2.);
- c. nadbudowa zachowanych partii konstrukcji murowych do stanu wykazanego w dokumentacji archiwalnej; do nadbudowy należy zastosować nową cegłę ceram., pełną o wymiarach normatywnych, klasy nie niższej niż 15; do spojenia cegieł należy użyć specjalistycznej, systemowej zaprawy marki nie niższej niż M10 przeznaczonej do układania cegieł i kamienia w murach budowli zabytkowych np. TWM-s M10 Trasowo-cementowa zaprawa murarska prod. Tubag, dystrybucja Sievert Polska Sp. z o.o. lub Optosan TrassNaturstein Mörtel prod. Hufgard Optolith, M-10.

3.3.4.3.1. Niezachowane szczyty z naczółkami: projektuje się odtworzenie w kształcie znanym z dokumentacji archiwalnej³ - jako ściany o gr. ok. 39.0cm murowane z cegły. Od strony wewnętrznej obydwu szczyty należy wyposażać w murowane z cegły filarki usztywniające o przekroju nie mniejszym niż 39.0x52.0cm.

3.3.4.3.2. Zabezpieczenie korony murów – etap I: za pomocą wieńca z betonu zbrojonego (patrz pkt 3.3.4.2.3.).

3.3.4.3.3. Zabezpieczenie korony murów – etap II: za pomocą dachu zabezpieczającego w konstrukcji drewn. (patrz pkt 3.3.4.2.4).

2 Obiekt: Zespół poklasztorny, Adres: Jasienica, Branża: Architektura, Faza: Projekt techniczno-roboczy, proj.: mgr inż.arch. J.Nowak, oprac.: mgr inż. arch. A.Kąsinowski, Szczecin, 1964r.

3 Obiekt: Zespół poklasztorny, Adres: Jasienica, Branża: Architektura, Faza: Projekt techniczno-roboczy, proj.: mgr inż.arch. J.Nowak, oprac.: mgr inż. arch. A.Kąsinowski, Szczecin, 1964r.

3.3.4.4. Murowane z cegły nadproża otworów: projektuje się zachowawczą naprawę nadproży poprzez:

- wzmocnienie za pomocą systemowych kotew ze stali austenitycznej przeznaczonych do umieszczania w spoinach między cegłami oraz otworach wierconych;
- naprawę ubytków zaprawy w spoinach.

W przypadku zastosowania systemu Helifix kolejność robót jak następuje:

- a.** W murze nad łukiem lub nadprożem płaskim wyciąć nie mniej niż 2 szczeliny w poziomych spoinach na wymaganą głębokość i długość w określonych odstępach pionowych. Wyczyścić szczeliny i spłukać dokładnie wodą.
- b.** Wstrzyknąć warstwę zaprawy systemowej HeliBond o grubości 15 mm (w przybliżeniu) w głąb górnej szczeliny.
- c.** Wepchnąć pręt HeliBar w zaprawę uzyskując dobre, równe pokrycie.
- d.** Nałożyć drugą warstwę zaprawy systemowej np. HeliBond (około 15 mm grubości) na poprzednią. Wepchnąć drugi pręt HeliBar w zaprawę uzyskując dobre pokrycie.
- e.** Nałożyć kolejną warstwę zaprawy i wepchnąć ją szpachelką w głąb spoiny przykrywając odkryte powierzchnie pręta.
- f.** Zaznaczyć usytuowanie otworów od spodu łuku lub w podniebieniu nadproża płaskiego. Wywierć otwory pilotażowe o średnicy 14÷16 mm pod wymaganym kątem na odpowiednią głębokość.
Kąt odwiertu powinien być tak dobrany aby otwory przechodziły za dolnymi prętami HeliBar (po ich zainstalowaniu), natomiast głębokość tak aby pręt wchodził przynajmniej 50 mm w mur nad dolnym wzmocnieniem.
- g.** Oczyszczyć otwory i spłukać wodą. Wymieszać zaprawę HeliBond i napęlnić pistolet.
- i.** Nałożyć na pistolet końcówkę przedłużającą o średnicy 12 mm i pompować zaprawę do momentu jej wypełnienia. Odpowiedniej długości CemTie wkręcić w końcówkę pistoletu.
- j.** Wsadzić końcówkę w otwór na pełną głębokość i pompować zaprawę. Ciśnienie spowoduje wypychanie pręta wraz z zaprawą. Wypełnić końcówki otworów pozostawiając gotowymi do wykończenia.
- k.** Zainstalować dolny pręt HeliBar jak w punktach **a – e**
- l.** Całość zwilżać okresowo.

W przypadku zastosowania systemu Brutt Saver kolejność robót jak następuje:

- a.** na powierzchni podniebienia łuku lub nadproża płaskiego, na styku ze ścianą wyznaczyć, a następnie wyfrezować szczeliny na Brutt Saver Profile,
- b.** w wyfrezowanych szczelinach wywiercić otwory (o średnicach i głębokościach dopasowanych do używanych profili). Otwory powinny być wywiercone pod kątem około 60°, naprzemiennie na lewo i na prawo od szczeliny
- c.** szczeliny i otwory przedmuchać i dokładnie przepłukać wodą, przygotować zaprawę Brutt Saver Powder i wypełnić nią pistolet do wyciskania z założoną właściwą końcówką (rurka),
- d.** zaprawę pompować do momentu, aż znajdzie się u wylotu dyszy. Wsunąć dyszę na pełną głębokość otworu i wypełnić otwór zaprawą,
- e.** zamontować wcześniej przygotowane kotwy Brut Saver Powder w otworach z zaprawą,
- f.** wystające końcówki kotew oczyścić z resztek zaprawy i całość

pozostawić na 24 godziny,

g. po 24 godzinach oczyścić szczeliny przygotowane do montażu kotew w podniebieniu łuku, przedmuchać je i dokładnie przepłukać strumieniem wody,

i. przy pomocy pistoletu z właściwą końcówką, w tylnej części szczeliny umieścić wałek zaprawy Brutt Saver Powder o grubości około 1 cm.

j. w szczelinę z zaprawą wcisnąć przygotowany wcześniej kotwę stal.

k. zamontowaną kotwę pokryć kolejną warstwę zaprawy i zamontować kolejną kotwę,

l. powtarzając powyższe czynności kontynuować instalowanie kotew, aż zostanie zainstalowana ich żądana ilość,

m. po zamontowaniu ostatniego profilu zakrzywić wystające końcówki zamontowanych wcześniej kotew w otworach i unieruchomić je tak (np. przy pomocy klinów), aby przebiegały wzdłuż szczeliny. Na ostatni profil oraz końcówki cięgien wprowadzić wałek zaprawy Brutt Saver Powder i przy pomocy szpachelki wyrównać ją tak, aby szczelnie otulała Brutt Saver Profile i ściśle przylegała do ścianek szczeliny. Po związaniu Brutt Saver Powder pozostałą partię spoiny wypełnić specjalistyczną zaprawą przeznaczoną o tego celu np. Optosan Trass Fuge prod. Hufgard Optolith.

3.3.4.5. Słupy: w etapie II robót zabezpieczających na koronie muru projektuje się słupy Ø40.0cm o wysokości ok. 356.0cm z betonu zbrojonego osadzone w wieńcu zabezpieczającym wykonanym w ramach etapu I prac zabezpieczających.

3.3.4.6. Oczep spinający słupy: w etapie II robót zabezpieczających słupy projektuje się spiąć za pomocą oczepu o przekroju 60.0x50.0cm z betonu zbrojonego. Oczep projektuje się podzielić na odcinki o długości nie przekraczającej 30.0m przedzielone dylatacjami.

3.3.4.7. Dach zabezpieczający: w formie dachu namiotowego z naczółkami na skrajach od str. wsch. oraz od str. pn. w konstrukcji drewn. z zastosowaniem wiązarów o ustroju płatwiowo-kleszczowym z dwoma pochyłymi stolcami w części dolnej i ustroju wieszarowego z pojedynczym wieszakiem w części górnej. Oparcie stolców pochyłych na oczepie z betonu zbrojonego – za pośrednictwem podwaliny zamocowanej na śruby M20. Oparcie krokwi na oczepie z betonu zbrojonego za pośrednictwem murlaty mocowanej na śruby M20. Stężenie wiązarów w płaszczyźnie podłużnej za pomocą mieczy.

3.3.5. Charakterystyczne wyroby wykończeniowe:

3.3.5.1. Roboty wykończeniowe zewnętrzne:

3.3.5.1.1. Tynki i wyprawy: nie projektuje się.

3.3.5.1.2. Lico muru z cegły: projektuje się zabiegi zgodnie z treścią ośnośnego programu prac konserwatorskich i restauratorskich z uwzględnieniem następujących robót – w niezbędnym zakresie:

- oczyszczenie lica muru z pyłu, nalotów i wykwitów;
- oczyszczenie lica muru z resztek zaprawy;
- usunięcie ze spoin zaprawy cement. lub z dodatkiem cementu;
- usunięcie napraw ubytków wykonanych poprzez wypełnienie zaprawą cement. lub z dodatkiem cementu;
- wykonanie zabiegu odsalania metodą migracji do rozszerzonego środowiska;

- wzmocnienie osłabionych cegieł;
- naprawę ubytków lica cegieł;
- naprawę ubytków zaprawy w spoinach oraz scalenie faktury lica muru;
- zabezpieczenie lica przed degradacją strukturalną oraz wegetacją glonów i porostów.

3.3.5.1.3. Relikty szkarp w elewacjach: wsch. i zach. skrzydła wsch. oraz elewacji

pn. skrzydła pd.: projektuje się zabiegi zgodnie z treścią oddzielnego programu prac konserwatorskich i restauratorskich z uwzględnieniem następujących robót – w niezbędnym zakresie:

- oczyszczenie lica muru z pyłu, nalotów i wykwitów;
- oczyszczenie lica muru z resztek zaprawy;
- usunięcie ze spoin zaprawy cement. lub z dodatkiem cementu;
- uczynienie reliktyw za pomocą zabiegów zależnych od stanu zachowania reliktyw:

a. w przypadku stwierdzenia w obrysie szkarpy zachowania w dobrym stanie cegieł o skutym licy, które niegdyś łączyły korynę muru z trzonem szkarpy projektuje się uczynienie obrysu za pomocą zaprawy o odmiennej kolorystyce niż w bezpośrednim otoczeniu np. w kolorze grafitowym;

b. w przypadku stwierdzenia w obrysie szkarpy degradacji cegieł o skutym licy, które niegdyś łączyły korynę muru z trzonem szkarpy projektuje się ich wymianę na nowe cegły z uformowaniem strzępi.

3.3.5.1.4. Stolarka okienna: nie projektuje się.

3.3.5.1.5. Stolarka drzwiowa: nie projektuje się.

3.3.5.1.6. Opierzenia i obróbki blacharskie: spoczywający na koronie murów wieniec zabezpieczający z betonu zbrojonego projektuje się zabezpieczyć od góry wraz z osłaniającą go ścianką z cegły i warstwą polistyrenu ekstrudowanego - za pomocą opierzenia z blachy tytan-cynk 0.6-0.7mm.

3.3.5.1.7. Rynny i rury spustowe:

- w etapie wstępnym zabezpieczenia ruiny projektuje się;
- w etapie docelowym zabezpieczenia projektuje się rynny i rury spustowe systemowe z blachy tytan.-cynk; rury spustowe projektuje się umieścić we wnętrzu ruiny jako instalację wewnętrzną z odprowadzeniem do sieci kanalizacji deszczowej; projekt przyłącza do sieci kanalizacji deszczowej wg odrębnego opracowania i postępowania.

3.3.5.1.8. Pokrycie dachowe: w układzie:

- dachówka ceram., karpiówka, układ w łuskę;
- łaty drewn. 4.0x6.0cm;
- kontrłaty drewn. 2.0x6.0cm;
- membrana dachowa, paroprzepuszczalna, o podwyższonej trwałości i odporności na promieniowanie UV;
- deskowanie z desek struganych 30mm;

3.3.6. Roboty wykończeniowe wewnętrzne:

3.3.6.1.1. Tynki i wyprawy: nie projektuje się.

3.3.6.1.2. Lico muru z cegły: projektuje się zabiegi zgodnie z treścią odnośnego programu prac konserwatorskich i restauratorskich z uwzględnieniem następujących robót – w niezbędnym zakresie:

- oczyszczenie lica muru z pyłu, nalotów i wykwitów;
- oczyszczenie lica muru z resztek zaprawy;
- usunięcie ze spoin zaprawy cement. lub z dodatkiem cementu;
- usunięcie napraw ubytków wykonanych poprzez wypełnienie zaprawą cement. lub z dodatkiem cementu;
- wykonanie zabiegu odsalania metodą migracji do rozszerzonego środowiska;
- wzmocnienie osłabionych cegieł;
- naprawę ubytków lica cegieł;
- naprawę ubytków zaprawy w spoinach oraz scalenie faktury lica muru;
- zabezpieczenie lica przed degradacją strukturalną oraz wegetacją glonów i porostów.

3.3.6.1.3. Posadzki: projektuje się zabiegi zgodnie z treścią odnośnego programu prac konserwatorskich i restauratorskich z uwzględnieniem następujących robót – w niezbędnym zakresie:

- odsłonięcie oryginalnych posadzek poprzez usunięcie zalegającego na nich humusu i gruzu;
- usunięcie wegetacji roślinnej z posadzki;
- oczyszczenie lica oryginalnej posadzki;
- zabezpieczenie posadzki w aktualnym stanie.

3.3.6.1.4. Izolacje p./wodne i p./wilgociowe: na wyrównanej koronie muru pod wieniec zabezpieczający z betonu zbrojonego projektuje się izolację z materiału rolowego o podwyższonej trwałości np. papy termozgrzewalnej z wkładką polistrową Icopal Fundament 4.0 Szybki Profil SBS.

3.4. Sposób dostosowania obiektu budowlanego do warunków wynikających z wymaganych przepisami szczegółowymi pozwoleń, uzgodnień lub opinii innych organów, lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku – z decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu albo uchwał o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej lub inwestycji towarzyszących: brak wymagań.

3.5. W przypadku zamierzenia budowlanego dotyczącego budynku – liczbę lokali mieszkalnych i użytkowych: lokali mieszkalnych i użytkowych nie projektuje się.

3.6. Sposób zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217) w tym osób starszych (dla obiektu użyteczności publicznej i budynku mieszkalnego wielorodzinnego): przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; w związku z powyższym nie zapewnia się warunków do korzystania przez osoby o szczególnych potrzebach.

3.7. Charakterystyka ekologiczna:

3.7.1. Zapotrzebowanie na wodę: przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; zapotrzebowania na wodę brak;

- 3.7.2. Odprowadzenie ścieków:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; obiekt nie będzie generował ścieków socjalnobytowych; przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej nie projektuje się.
- 3.7.3. Wody opadowe:** wody opadowe odprowadzane będą do sieci kanalizacji deszczowej za pomocą wewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej (instalacji zlokalizowanej w obrębie obrysu ruiny).
Przyłączy do kanalizacji deszczowej wg odrębnego opracowania i postępowania.
- 3.7.4. Odpady komunalne:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; nie przewiduje się powstawania odpadów gospodarczo-bytowych.
- 3.7.5. Ogrzewanie budynku:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; obiekt nie będzie ogrzewany.
- 3.7.6. Energia elektryczna:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; obiekt nie będzie przyłączony do sieci elektroenergetycznej.
- 3.7.7. Hałas:** inwestycja w żaden sposób nie wpłynie na pogorszenie klimatu akustycznego.
- 3.7.8. Charakterystyka przegród budowlanych:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; obiekt nie będzie ogrzewany; charakterystyki przegród budowlanych nie załącza się.
- 3.7.9. Szata roślinna:** w zakresie ochrony zieleni, nie przewiduje się ingerencji w istniejącą roślinność – z wyjątkiem usunięcia samosiejek drzew i krzewów rosnących na murach oraz we wnętrzu ruiny.
- 3.7.10. Ocena ekologiczna:** realizowane przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego wpływu na wody powierzchniowe podziemne, jak również nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz hałasu. Oddziaływanie na środowisko będzie miało charakter lokalny o ograniczonym - do pobliskiego otoczenia zasięgu. Działalność obiektu nie grozi zanieczyszczeniem bądź naruszeniem powierzchni ziemi i gleby. Nie ma zagrożenia dla świata roślinnego. Nie notuje się zagrożeń ani uciążliwości w zakresie gospodarki odpadami dzięki właściwym ustaleniom w ich zagospodarowaniu. Oddziaływanie na środowisko podczas realizacji inwestycji ma charakter wyłącznie przejściowy i odwracalny, natomiast czas tych działań kończy się wraz z zakończeniem robót budowlanych. Wymagania ochrony środowiska na tym etapie należy osiągnąć poprzez: odpowiednią organizację robót, dobór materiałów, sprzętu i środków transportowych spełniających wymagania ochrony środowiska, dopuszczające je do produkcji, obrotu o najmniejszym oddziaływaniu na środowisko stosowanie materiałów lub prefabrykatów posiadających atesty i certyfikaty. Prace budowlane powinny być prowadzone zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, sprawnym sprzętem i pod nadzorem budowlanym. W zakresie stosowanej technologii przewidziano powszechnie znane i sprawdzone rozwiązania nie stanowiące uciążliwości dla środowiska i ludzi. Ze względu na brak szkodliwego oddziaływania na środowisko - tereny (działki) otaczające dokumentowaną inwestycję nie odnotowują uciążliwości, szkodliwości ani wprowadzenia ograniczeń w użytkowaniu, zagospodarowaniu itp.
- 3.7.11. Potencjalne awarie mogące wystąpić w trakcie realizacji inwestycji:** z uwagi na zakres robót inwestycyjnych nie przewiduje się poważniejszych awarii.

3.8. Informacja o wyposażeniu technicznym budynku, w tym projektowanym źródle lub źródłach ciepła do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej: przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; obiekt nie będzie wyposażony w instalację ogrzewczą; obiekt nie będzie wyposażony w instalację przygotowania ciepłej wody użytkowej.

3.9. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie pod względem:

- **zapotrzebowania i jakości wody oraz ilości, jakości i sposobu odprowadzania ścieków oraz wód opadowych:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; przedmiotowy obiekt nie będzie generować zapotrzebowania na wodę oraz konieczności odprowadzenia ścieków sanitarnych; wody opadowe odprowadzane będą do sieci kanalizacji deszczowej;

- **emisji zanieczyszczeń gazowych, w tym zapachów, pyłowych i płynnych, z podaniem ich rodzaju, ilości i zasięgu rozprzestrzeniania się:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; przedmiotowy obiekt nie będzie generował zanieczyszczeń gazowych;

- **rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; nie przewiduje się powstawania odpadów gospodarczo-bytowych.

- **właściwości akustycznych oraz emisji drgań, a także promieniowania, w szczególności jonizującego, pola elektromagnetycznego i innych zakłóceń, z podaniem odpowiednich parametrów tych czynników i zasięgu ich rozprzestrzeniania się:** przedmiotowa inwestycja nie prowadzi do nadania budowli cech użytkowych; obiekt nie będzie generował przekroczenia obowiązujących wymogów dotyczących ochrony przed hałasem;

- **wpływu obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne:** przedmiotowy budynek nie będzie miał negatywnego wpływu na roślinność, glebę, wody powierzchniowe i podziemne;

Przedmiotowa inwestycja nie zalicza się do mogących pogorszyć stan środowiska. Przyjęte w projekcie budowlanym rozwiązania przestrzenne, funkcjonalne i techniczne eliminują wpływ obiektu budowlanego na środowisko przyrodnicze, zdrowie ludzi i inne obiekty budowlane, zgodnie z odrębnymi przepisami.

3.10. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło, w tym zdecentralizowanych systemów dostawy energii opartych na energii ze źródeł odnawialnych, kogenerację, ogrzewanie lub chłodzenie lokalne lub blokowe, w szczególności gdy opiera się całkowicie lub częściowo na energii z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2020 r. poz. 261, 284, 568, 695, 1086 i 1503), oraz pompy ciepła: w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się przystosowania obiektu do użytkowania; budynek nie jest i nie będzie ogrzewany, analiza nie jest wymagana.

3.11. Analizę technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej, zgodnie z § 135 ust. 7–10 i § 147 ust. 5–7

rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 oraz z 2020 r. poz. 1608): w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się przystosowania obiektu do użytkowania; budynek nie jest i nie będzie ogrzewany, analiza nie jest wymagana.

3.12. Zasadnicze elementy wyposażenia budowlano-instalacyjne, zapewniające użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z przeznaczeniem: w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się przystosowania obiektu do użytkowania; nie dotyczy.

3.13. Dane dotyczące warunków ochrony p.poż.: w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się przystosowania obiektu do użytkowania; nie dotyczy.

3.14. Informacja o zgodzie na odstępstwo, o którym mowa w art. 9 ustawy Prawo Budowlane lub o zgodzie udzielonej w postanowieniu, o którym mowa w art. 6a ust 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej: w ramach przedmiotowej inwestycji nie przewiduje się przystosowania obiektu do użytkowania; nie dotyczy.

4. UWAGI KOŃCOWE

4.1. Prace budowlane należy prowadzić pod bezpośrednim nadzorem osoby uprawnionej z zachowaniem zasad sztuki budowlanej, zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych”, Warszawa, 1990 rok, oraz z zachowaniem zasad BHP i z zastosowaniem sprzętu i materiałów ochrony osobistej każdego pracownika.

4.2. Wszystkie materiały użyte do budowy powinny posiadać odpowiednie, aktualne atesty i aprobaty techniczne PZH i ITB dopuszczające ich zastosowanie oraz certyfikaty bezpieczeństwa ze znakiem „B”, a sprzęt i narzędzia winny być sprawne i oznakowane znakami bezpieczeństwa.

4.3. Kierownik budowy powinien sporządzić szczegółowy plan bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia na budowie oraz opracować technologię wykonania robót budowlanych z uwzględnieniem specyfiki zadania.

4.4. Podane nazwy handlowe materiałów budowlanych nie są wiążące, pod warunkiem zastosowania materiałów o właściwościach nie gorszych od podanych w niniejszym opracowaniu.

4.5. Usunięcie gniazd ptaków. Zgodnie z § 9. pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz., 2183), usuwanie gniazd ptasich jest dopuszczalne z obiektów budowlanych w okresie od 16 października do końca lutego, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

4.6. Podczas prowadzenia robót budowlanych i ziemnych, w razie ujawnienia przedmiotu posiadającego cechy zabytku należy niezwłocznie zawiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie i dalsze prace prowadzić z uzgodnieniem z nim.

4.7. Szczegółowe dane dotyczące rozwiązań technicznych poszczególnych instalacji znajdują się w oddzielnych opracowaniach branżowych.

4.8. Wszelkie uzupełnienia i zmiany mogą być dokonane jedynie w ramach nadzoru autorskiego.

4.9. Prawa autorskie! Przedmiotowy projekt, utwór architektoniczny jest chroniony Prawem Autorskim, zgodnie z art. 1 i następne Ustawy o Prawie Autorskim i Prawach Pokrewnych z dnia 04 lutego 1994 r. Dz. U. nr 24, poz.83 z dnia 23.02.1994 r.

Opracował:

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak

VI. CZĘŚĆ RYSUNKOWA: